

Letošní již 55. ročník Academia Film Olomouc přináší několik novinek. Jednou je online podoba festivalu, která od 1. do 15. října proběhne na platformě www.watchandknow.cz a nabídne celý festivalový program online a zdarma. Tou druhou je spolupráce s Nadací pro výzkum rakoviny Česká republika. Diváci se tak mohou zapojit do podpory klinické studie nového způsobu včasné diagnostiky rakoviny plic, na kterém čeští vědci pracují několik let.

AFO již 55 let popularizuje vědecká témata a zájem o festival a vědu rok od roku roste. Rakovina však do značné míry zůstává tématem, které mediální a veřejný prostor nerad otevírá, proto se vedení festivalu rozhodlo spojit s Nadací pro výzkum rakoviny Česká republika a připojit se k podpoře prevence rakoviny plic. Té ročně v ČR podlehně přes pět a půl tisíce lidí.

„Uvítáme jakoukoliv podporu projektů naší nadace, protože rakovina je nemoc, která se dotkla života každého z lidí na této planetě, ať už osobně, nebo přes rodinu, známe, lidi, které milujeme. Jednou z možností jak jí předcházet je pracovat na zdokonalování preventivních programů na základe uplatňování nejnovějších poznatků vědy, s využitím nejnovějších technologií a postupů. A pak musíme zdůrazňovat lidem jejich velký význam, význam prevence jako také. Jedině všichni společně můžeme být silným soupeřem v boji proti této zákeřné nemoci.“ Dodal **Peter Vaněk, ředitel Nadace pro výzkum rakoviny Česká republika.**

„Rakovina plic je v časných stádiích plně vyléčitelné onemocnění, nicméně je zákeřné v tom, že až v 85 % případů je odhalena pozdě. Časná stádía se náhodně odhalí při radiologickém vyšetření a většina pacientů se z nemoci vyléčí. Dobrým příkladem je pan prezident Václav Havel, u kterého včasná diagnostika vedla k úplnému uzdravení. Studie provedené v zahraničí ukazují, že až 34 % úmrtí na plicní rakovinu se dá zabránit screeningovým programem s použitím zobrazovacích metod na základe nízkodávkové počítačové tomografie. Cílem projektu, který připravuje Nadace pro výzkum rakoviny ČR ve spolupráci se zdravotnickými zařízeními, je spustit pilot takového programu doplněný o analýzu proteinových biomarkerů v dechu. Ty jsme identifikovali na ÚMTM UPOL a mohly by včasnou diagnostiku plicních nádorů ještě významně vylepšit.“ Uvedl **Marián Hajdúch, ředitel ÚMTM LF UP**

Festivaloví diváci si budou moct vybrat **částku, kterou chtějí přispět** na klinickou studii nového způsobu včasné diagnostiky rakoviny plic, **jako poděkování obdrží festivalové předměty**. Ty jsou spojeny s vizuální identitou festivalu a aktuálním tématem adaptace lidstva na následky klimatických změn. Vybírat diváci mohou z plátěných tašek, lahví na vodu, ledvinek, triček či stylových ponožek, doručí jim je až domů zásilková služba.

Český vědecký tým objevil soubor proteinů, které indikují, zda v plicích začal proces nádorového bujení, a tím jej dříve a snáze odhalí. Díky tomu je možné zahájit včasnou léčbu. Nyní je třeba správnost proteinového podpisu ověřit v klinické studii při níž budou plíce vyšetřeny pomocí nízkodávkové výpočetní tomografie (LDCT) a současně proběhne analýza vydechaného vzduchu. Vybrané peníze umožní financovat LDCT testování u rizikových skupin. Pokud se předpoklad správnosti proteinové podpisu ověří, znamená to **záchranu až 1900 životů ročně jen v ČR**, což sníží úmrtnost na rakovinu plic o celých 34 %.